

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členiek JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľov: **1/ T. K.**, bytom N., B., **2/ Ing. D. R.**, bytom D., B., zastúpený L. R., bytom D., B., **3/ R. R.**, bytom D., B., proti odporcovi: **O. P. Ú. v B.**, K., B., **za účasti** S. P. F. v B., právne zastúpeného advokátom Mgr. P. B., B. s.r.o., L., B., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. j. R-5359/2004-Os zo dňa 28.2.2005, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/82/2005-26 zo dňa 22.2.2007, takto

rozhodol :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Sp/82/2005-26 zo dňa 22.2.2007 **zmeňuje** tak, že rozhodnutie odporcu R-5359/2004-Os zo dňa 28.2.2005 **zrušuje** a vec **vracia** odporcovi na ďalšie konanie.

Navrhovateľom sa náhrada trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. R-5359/2004-Os zo dňa 28.2.2005, ktorým odporca nenavrátil navrhovateľom vlastníctvo a nepriznal im právo na náhradu za pozemok nachádzajúci sa v k. ú. Č. pre nesplnenie podmienok v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon).

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia včas odvolanie, v ktorom poukázali na to, že predmetný pozemok bol ich starému a prastarému otcovi Š. K. pridelený

v prvej pozemkovej reforme v roku 1926 rozsudkom č. 33461/1926 O.B.F a až do roku 1952, kedy všetky pozemky prešli do užívania JRD, ho ako svoje vlastníctvo aj užíval. Uviedli, že následne na základe uznesenia ľudového súdu zo dňa 27.4.1956 Čd 1319/56 prešiel predmetný pozemok do vlastníctva čs. štátu.

Odporcovi vytýkali, že svoje tvrdenie, že predmetná nehnuteľnosť prešla na čs. štát, oprel o zápis zo dňa 27.4.1956, Čd 1319/56, s odvolaním sa na zákon č. 354/1921 Sb., pričom tento nie je možné aplikovať, nakoľko sa vzťahoval na nehnuteľnosti, ktoré patrili subjektom v § 1 tohto zákona, ktoré na základe mierových zmlúv po ukončení prvej svetovej vojny boli začlenené do územia čs. štátu. Uviedli, že k. ú. Č. patrilo v období do roku 1947 Maďarsku a toto postúpilo ako porazená krajina na základe Parížskej mierovej zmluvy Československu po skončení druhej svetovej vojny s účinnosťou dňom 15.9.1947. Napadnutý rozsudok navrhli zrušiť a rozhodnúť, že parcela č. x je ich vlastníctvom.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukázal na výpis z PK vl. č. y, kat. ú. Č., podľa ktorého predmetný pozemok bol vlastníctvom Maďarskej kráľovskej pokladnice až do roku 1956 pričom však podľa Parížskej mierovej zmluvy (uverejnenej zákonom č. 192/1947 Zb. s účinnosťou dňom 15.9.1947) bola obec Č. pričlenená k územia Československa a Československá republika sa stala vlastníkom všetkého majetku maďarského štátu v získanom území. Podľa vládneho nariadenia č. 206/1947 Sb. bol dňom 15.10.1947 zabavený všetok majetok, práva a záujmy, ktoré sú na území Československej republiky a sú majetkom Maďarska alebo maďarských príslušníkov, v prospech Československého štátu. Pokiaľ mali právni predchodcovia navrhovateľov povolenie k pobytu na území a Československej republiky mali možnosť podať námietky proti zápisu v pozemkových knihách. Podľa jeho názoru došlo pri zápise zrejme k pochybeniu pretože odkaz v PK vložke y na zákon č. 354/1921 Zb. je neodôvodnený, no ako uviedol, nemá kompetenciu opravovať chybné zápisy, či pochybenia inštitúcií, ktoré používali právne predpisy pre prechod nehnuteľností na štát.

Trval na stanovisku, že predmetné pozemky prešli právne do vlastníctva Československého štátu dňom účinnosti Parížskej mierovej zmluvy, teda dňom 15.9.1947, a tento prechod vlastníckeho práva nemožno subsumovať pod žiadny z reštitučných titulov podľa § 3 zákona č. 503/2003 Z.z.

K odvolaniu navrhovateľov sa vyjadril aj S. P. F. (ďalej len SPF), ktorý poukázal na to, že zákonom č. 172/1947 Zb. bola na tieto územia rozšírená účinnosť čs. právnych predpisov, pričom podľa § 3 tohto zákona sa ČSR stáva vlastníkom všetkého majetku maďarského štátu na pričlenenom území. Proti zápisom v pozemkových knihách z času, keď tieto nevedol príslušný úrad na území ČSR, bolo možné podať námietky /túto možnosť upravoval zákon č. 4/1950 Zb. s účinnosťou od 31.1.1950/, pričom PK vložky a zápisy v nich, proti ktorým neboli podané námietky, nadobudli právnu účinnosť dňom, ktorý nasledoval po uplynutí lehoty určenej súdom. Právny predchodca navrhovateľov, námietky proti zápisu vlastníckeho práva na Maďarskú kráľovskú pokladnicu nepodal a v PK vl. č. y, k. ú. Č., zapísaný ako vlastníck pozemkov s parc. č. x nikdy nebol.

Pripomenul, že až do roku 1950 platil na území Slovenska intabulačný princíp a až po nadobudnutí účinnosti Občianskeho zákonníka zákonom č. 141/1950 Zb.

sa prevod vlastníckeho práva zapisoval do pozemkovej knihy už len s deklaratórnymi účinkami. Ďalší zápis v PK vl. č. y, k. ú. Č. bol vykonaný až v roku 1956 a ako vlastník je zapísaný čs. štát, ktorý sa stal vlastníkom predmetných pozemkov najneskôr 15.9.1947 účinnosťou Parížskej mierovej zmluvy.

Námietku navrhovateľov, že ich právny predchodca nadobudol vlastnícke právo k predmetným pozemkom v rámci pozemkovej reformy podľa maďarských zákonov na základe rozhodnutí vydaných maďarskými súdmi SPF spochybnil poukázaním na to, že rozsudok Krajského súdu pre usporiadanie vlastníctva pôdy zo dňa 10.8.1926 č. 33.461/1926, na ktorý sa navrhovatelia odvolávali sa netýka predmetných pozemkov, keďže v rozsudku sa spomínajú len PK vl. č. 7, 131, 148, 155, 40 a zo samotného znenia rozsudku nevyplýva nadobudnutie vlastníckeho práva právneho predchodcu navrhovateľov.

SPF sa stotožnil so záverom krajského súdu o tom, že nie je splnená podmienka prevzatia nehnuteľnosti čl. štátom bez právneho dôvodu podľa § 3 ods. 1 písm. o/ zákona č. 503/2003 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov je čiastočne dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu prvostupňového súdu i z administratívneho spisu odporcu zistil, že navrhovatelia si žiadosťou podanou u odporcu dňa 14.12.2004 uplatnili reštitučný nárok na vrátenie pozemku vedeného v PK vl. y, s parc. č. x, nachádzajúceho sa v k. ú. Č., ako zákonní dedičia po pôvodnom vlastníkovi neb. Š. K.. Rozhodnutím č. j. R-5359/2004-Os. zo dňa 28.2.2005 odporca nenavrátil navrhovateľom vlastníctvo a nepriznal im právo na náhradu za predmetnú nehnuteľnosť s odôvodnením, že predmetné pozemky boli od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a podľa zápisu zo dňa 27.4.1956 sa vlastníkom stal Čs. štát. V danom prípade ide o prevzatie majetkov pripadnutých podľa mierových zmlúv a preto navrhovatelia nespĺňajú podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona.

S týmto záverom sa stotožnil aj krajský súd rozhodujúci o opravnom prostriedku navrhovateľov a napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 1 zákona č. 503/2003 Z.z. tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny .

Podľa § 2 ods. 1 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej **pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990** (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Podľa § 3 ods. 1 písm. o/ oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľnosti bez právneho dôvodu,

Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. O správnom konaní (Správny poriadok) rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 1 a 3 citovaného zákona rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Citovanými ustanoveniami sa odporca dostatočne neriadil.

Zo stručného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odporca svoj záver o nevyhovení podmienok na navrátenie vlastníctva k požadovaným nehnuteľnostiam oprel o preukázanú skutočnosť, že „predmetné pozemky boli od roku 1928 vo vlastníctve Maďarskej kráľovskej pokladnice a podľa zápisu zo dňa 27.4.1956 sa vlastníkom stal Čs. štát podľa § 5 zákona č. 354/1921 Zb. v zmysle tohto zákona ide o prevzatie majetkov pripadnutých podľa mierových zmlúv“ a preto navrhovateľa nespĺňajú podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu však tento svoj záver sám spochybnil odkazom na Parížsku mierovú zmluvu (zákon č. 192/1947 Zb.) a vládne nariadenie č. 206/1947 Zb. z ktorých odvodzoval nepreukázanie vlastníctva právnych predchodcov navrhovateľov a zaujal aj rozdielne stanovisko k právnej povahe zápisu vlastníctva k predmetným pozemkom v pozemkovej knihe z 27.4.1956 ako aj času a dôvodu prechodu vlastníctva na štát. Za daných okolností, keď dôvod zamietavého rozhodnutia nie je jednoznačne ustálený, nebolo možné rozhodnutie, ktoré výlučne (na rozdiel od vyjadrenia k odvolaniu) je predmetom preskúmania súdom, považovať za vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu tak ako to predpokladá citované ustanovenie § 46 zákona č. 71/1967 Zb. Absentujúce náležité odôvodnenie správneho rozhodnutia v zmysle § 47 ods. 1 a 3 Správneho poriadku nemožno nahrádzať dodatočnou argumentáciou vo vyjadrení k opravnému prostriedku a súd na ňu nemôže prihliadať.

Podľa § 250q ods. 2 o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie.

Z hore uvedených dôvodov je napadnuté rozhodnutie odporcu nepresvedčivé, vydané predčasne a v rozpore so zákonom a preto neboli podmienky na jeho potvrdenie krajským súdom podľa citovaného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom

odporca náležite zistí skutkový stav, zaujme stanovisko k predloženým dôkazom a stanoviskám navrhovateľov a svoj právny záver v novom rozhodnutí aj náležitým spôsobom odôvodní.

Vzhľadom na to, že navrhovatelia náhradu trov konania nežiadali, súd im náhradu trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 20. novembra 2007

**JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia :
Ľubica Kavivanovová